

73

๒๙ ก.ย ๕๑

การกระจายของพยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย

นางสาววิไล ลีสุวรรณ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

007937

i 17380923

THE DISTRIBUTION OF DEGREE NURSES IN THAILAND

Miss Wilai Leesuwon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษากามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

รศ. ธีระ...

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ดร. ธีระ... ประธานกรรมการ

ดร. สันติ... กรรมการ

ดร. ธีระ... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์มาตี สนิธิ เกษตริน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การกระจายของพยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย

ชื่อ

นางสาววิไล ลีสุวรรณ แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา

2518

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะสำรวจการกระจายอัตรากำลังของพยาบาลระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโทที่ทำหน้าที่คานบริการพยาบาล และบริการการศึกษาพยาบาลในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ตลอดจนอัตราส่วนระหว่างจำนวนพยาบาลระดับปริญญาโทที่ทำหน้าที่คานบริการพยาบาลต่อจำนวนประชากร และอัตราส่วนระหว่างจำนวนพยาบาลระดับปริญญาโทที่ทำหน้าที่คานบริการการศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาพยาบาล ประชากรของการวิจัยครั้งนี้เป็นพยาบาลระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโททั้งหมดที่สำเร็จการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภายในเดือน กรกฎาคม 2518 ซึ่งกำลังประกอบอาชีพพยาบาลเต็มเวลา โดยใช้แบบสำรวจ ข้อมูลส่งไปยังเจ้าสังกัดของสถาบันทุกแห่ง ซึ่งได้รับคำตอบกลับคืนครบถ้วน สำหรับการศึกษาในเรื่อง อายุ สถานภาพสมรส ศาสนาที่นับถือ และระยะเวลาที่ประกอบอาชีพของพยาบาลระดับปริญญา ได้ใช้แบบสอบถามส่งไปยังประชากรทั้งสิ้น 869 คน ได้คำตอบกลับคืน 499 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 การวิเคราะห์ข้อมูลได้แจกแจงความถี่ของการกระจายจำนวนพยาบาลระดับปริญญาเป็นร้อยละ และการหาอัตราส่วน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. อัตรากำลังของพยาบาลระดับปริญญาตรีในประเทศไทย มีทั้งหมด 764 คน กระจายอยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมาอยู่ในภาค 5 คิดเป็นร้อยละ 13.3 สำหรับอัตรากำลังของพยาบาลระดับปริญญาโท มีทั้งหมด 105 คน กระจายอยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.3 รองลงมาในภาค 5 คิดเป็นร้อยละ 11.4 ส่วนการกระจายอัตรากำลังของพยาบาลทั้งระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโทในภาคอื่นมีเปอร์เซ็นต์น้อยมาก

2. อัตราส่วนระหว่างพยาบาลระดับปริญญาตรีที่ทำหน้าที่ด้านบริการพยาบาลต่อประชากรทั้งประเทศ เป็น 1 : 127,003 มีอัตราส่วนต่อประชากรสูงที่สุดในภาค 3 เป็น 1 : 2,334,962 และอัตราส่วนต่อประชากรต่ำที่สุดในกรุงเทพมหานคร เป็น 1 : 20,648 สำหรับพยาบาลระดับปริญญาโททั้งหมด ที่ทำหน้าที่ด้านบริการพยาบาลมีเพียง 4 คน

3. อัตราส่วนระหว่างพยาบาลระดับปริญญาตรีที่ทำหน้าที่ด้านบริการการศึกษาต่อนักศึกษาพยาบาลทั้งหมด เป็น 1 : 17 มีอัตราส่วนต่อนักศึกษาสูงที่สุดในภาค 1 เป็น 1 : 92 และมีอัตราส่วนต่อนักศึกษาต่ำที่สุดในภาค 4 เป็น 1 : 11 สำหรับอัตราส่วนระหว่างพยาบาลระดับปริญญาโทที่ทำหน้าที่ด้านบริการการศึกษต่อนักศึกษาพยาบาลทั้งหมด เป็น 1 : 77 มีอัตราส่วนต่อนักศึกษาสูงที่สุดในภาค 2 เป็น 1 : 320 และมีอัตราส่วนต่อนักศึกษาต่ำที่สุดในกรุงเทพมหานคร เป็น 1 : 58

4. พยาบาลส่วนใหญ่ร้อยละ 41.3 มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี รองลงมาร้อยละ 40.7 มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี และมีจำนวนน้อยที่อายุเกิน 40 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 57.1 เป็นโสด รองลงมาร้อยละ 40.5 เป็นผู้ที่มีการสมรสแล้ว ร้อยละ 96 นับถือศาสนาพุทธ มีเปอร์เซ็นต์น้อยที่นับถือศาสนาคริสต์หรืออิสลาม ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพมีจำนวนมากที่สุด อยู่ระหว่าง 1 - 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาร้อยละ 19.0 อยู่ในช่วงเวลาต่ำกว่า 1 ปี และมีเป็นส่วนน้อยที่ประกอบอาชีพเกิน 15 ปี ขึ้นไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Distribution of Degree Nurses in Thailand
Name Miss Wilai Leesuwat
 Department of Nursing Education
Academic Year 1975

ABSTRACT

The purpose of this study was to survey the distribution of degree nurses who have been working in the area of nursing service and nursing education in the various parts of Thailand. The ratio of degree nurses, those who practicing in the area of nursing service per population and those who worked as nurse educators per student nurses were also obtained. The population of this study was all of Baccalaureate and Master degree nurses who graduated in Thailand and from Foreign countries. Questionnaires were used as a tool for this survey and sent to Health Institutional Directors. All of the surveyed population had been accumulated into 869 persons. For the study of age, marriage, religion and the period of employment, the researcher had sent questionnaires to the total population (869). The data was sent back only 499 or about 57.4 percent. Percentage and ratio were also used for data analysis.

The analysis of data was summarized as follows:

1. Total number of Baccalaureate degree nurses in Thailand were 764. The majority of distribution was in Bangkok (63.1%).

The second one was in the region 5, (13.3%). Total number of Master degree nurses were 105. Most of them were distributed in Bangkok (74.3%). The second one was in the region 5, (11.4%), only few percent of Baccalaureate and Master degree nurses were in the other regions.

2. Total ratio of Baccalaureate degree nurse per population who practice in the area of nursing service was 1 : 127,003, the highest ratio per population was in the region 3 (1 : 2,334,962) and the lowest was in Bangkok (1 : 20,648). There were only 4 nurses who got Master degree have been practicing in the area of nursing service.

3. Total ratio of Baccalaureate degree nurse who worked in area of nursing education per student nurses was 1 : 17. The highest ratio per students was in the region 1 (1 : 92). The lowest was in the region 4 (1 : 11). Total ratio of Master degree nurse who worked in area of nursing education per students was 1 : 77. The highest ratio per students was in the region 2, (1 : 320). The lowest was in Bangkok (1 : 58).

4. The majority of degree nurses 41.3 percent were in between 30-39 years old. The second one 40.7 percent was in between 20-29 years old. The data about marriage, 57.1 percent were single, 40.5 percent were married. Most of them were Buddhist, only a few were Christian and Islam. The period of employment 53.8 percent had worked in the period 1-4 years, the minority (19.0 percent) had employed in the period of lower than 1 year, only few had worked more than 15 years.

กิตติกรรมประกาศ

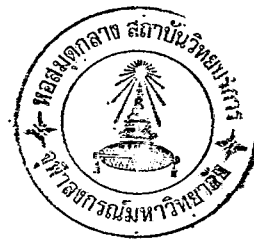
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์มาลี สนิธิ เกษตริน อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้ให้คำแนะนำปรึกษา และให้ข้อคิดเห็น รวมทั้งให้ความช่วยเหลือ แกไขข้อบกพร่องต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนธ์ ผลิตพิบูลย์ หัวหน้าแผนก วิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอาจารย์กรรณิการ์ ยงเจริญ แห่งภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้กรุณาให้เอกสาร การวิจัย และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ กรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. วรณา ปุณฺณโชติ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และ ตรวจสอบข้อบกพร่องทางสถิติให้จนเป็นที่เรียบร้อย นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นายแพทย์ ใหญ่ประจำจังหวัด และเจ้าสังกัดทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพยาบาลทุกท่านในกลุ่ม ประชากรที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี จนทำให้การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลงได้

วิไล ลีสุวรรณ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
<u>ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา</u>	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ปัญหาที่ข้องการวิจัย	7
สมมุติฐานในการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	9
คำจำกัดความ	10
2. เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3. วิธีดำเนินการวิจัย และการรวบรวมข้อมูล	20
กลุ่มตัวอย่างประชากร	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
การวิเคราะห์ข้อมูล	22
4. ผลการวิจัย	25

บทที่

ญ
หน้า

5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	41
ผลของการวิจัย	42
การอภิปรายผลของการวิจัย	45
ข้อเสนอแนะ	47
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	54
ประวัติการศึกษา	64

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. การกระจายอัตรากำลังของพยาบาลระดับปริญญาตรีที่ประกอบอาชีพในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษา เป็นร้อยละ	26
2. การกระจายอัตรากำลังของพยาบาลระดับปริญญาโทที่ประกอบอาชีพในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษา เป็นร้อยละ	28
3. การกระจายอัตรากำลังของพยาบาลระดับปริญญาตรีที่ทำหน้าที่คานบริการพยาบาลในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษา เป็นร้อยละ	29
4. การกระจายอัตรากำลังของพยาบาลระดับปริญญาตรีที่ทำหน้าที่คานบริการการศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษา เป็นร้อยละ	31
5. การกระจายอัตรากำลังของพยาบาลระดับปริญญาโทที่ทำหน้าที่คานบริการการศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษา เป็นร้อยละ	32
6. อัตราส่วนระหว่างพยาบาลระดับปริญญาตรีที่ทำหน้าที่คานบริการพยาบาล ต่อประชากรในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	33
7. อัตราส่วนระหว่างพยาบาลระดับปริญญาตรีที่ทำหน้าที่คานบริการการศึกษา คอนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามหลักสูตรในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	35
8. อัตราส่วนระหว่างพยาบาลระดับปริญญาโทที่ทำหน้าที่คานบริการการศึกษา คอนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามหลักสูตรในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	37

๑. สถานภาพ และระยะเวลาที่ประกอบอาชีพของพยาบาลระดับ
ปริญญาตรี และพยาบาลระดับปริญญาโทในสวนกลาง และ
สวนภูมิภาค 39

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย